

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

57. évfolyam, 73. szám

Ára: 80 fillér

Vasárnap, 1967. március 26.

Növekvő demokrácia — nagyobb fegyelem

M ennél többet bíznak az emberre, annál jobban ki nyílik a lelkiismerete, és megnő a felelősségér zete. Magunkról is tudjuk: ilyen az ember természet. Másképp gondolkodunk, másképp beszélünk és más képp cselekszünk a felelősség súlya alatt, mint amikor valami nem a mi gondunk.

A minap egy termelőszövetkezeti elnök — a főagronó mus társaságában — váratlanul rányitott egy hajlott korú parasztemberre, aki valamikor igen jó hírű állattenyésztő gazda volt. Véleményét tudakolták: belevágjon-e a szövetkezet a nagyarányú baromli-tenyésztésbe? A kérde zett leginkább a vendéglátó házigazda szerepkörében sür gött-forgott, és csak úgy közben, könnyedén ejtett meg jegyzéseket a felvetett kérdéshez. Az elnök hirtelen ezt mondta: a vezetőség nem tudott dönteni, és végleges el határozásában a házigazda állásfoglalására akar támasz kodni. Erre aztán leült a házigazda, elkomolyodott, és mélyen elgondolkodott. Fennhangon töprengt. Mert az egészen más, ha majd nem teljesen tőle függ a dolog, akkor minden szót százszor is meg kell rágnia, mielőtt kimondja. Valósággal beleizzadt ebbe a gondolatba. Min den oldalról megforgatta a kérdést, és igen hasznos ta nácsokat adott a vezetőknek.

Ez az emberi természet és tulajdonság nagy erőfor rása a társadalomnak. S az ebben rejlő erő a szocialista demokrácia véreirein át táplálja a társadalom szervezete nek egészséges életitmusát.

A IX. kongresszus határozata alapján a párt egyik leg fontosabb törekvése a szocialista demokrácia továbbfej lesztése. A dolog lényege az, hogy minél több ember vegyen részt a vállalat, a gazdaság, a szövetkezet, a vá ros, a falu, és végső soron az ország haladását befolyá soló kérdések eldöntésében. Aztán minél több ember vál laljon felelős és tevékeny részt a közösen eldöntött kér dések valóra váltásában. Eközben minél több ember fig yelje a megvalósulást, és ellenőrizze: pontosan úgy mennek-e a dolgok, ahogyan elhatározták? Nem tor zuznak-e el a helyes szándékok és elhatározások kézen közön a gyakorlatban? A szocialista demokrácia ezen az úton-módon felbecsülhetetlen értékű eszköz ahhoz, hogy minden a legjobb rendjén menjen, idejében észrevehessük a hibákat és azon melegében jóra fordíthatassuk azokat. Mindezen felül a szocialista demokrácia azt is biztosít ja, hogy a döntéseknél és a megvalósításnál egyaránt felhasználhassuk a gyakorlat embereinek értékes tapasztalatait.

Azzal együtt, hogy a szocialista demokrácia növekedésé vel rengeteg alkotó gondolat és teremtő erő jut a fejlődő élet vérkeringésébe, a felelősség is jobban megoszlik a társadalomban. Ennek így is kell lennie. A felelősség min den társadalomban azoké, akik hatalmon vannak. A mi társadalmunkban minden hatalom a dolgozó népé. Ma gától értetődik, hogy ezáltal jelentős felelősség nyugszik a társadalom minden tagján. A szocialista demokrácia to vábbfejlesztése ennek a felelősségnek is utat nyit, annak eszköze, hogy ez a felelősség jobban érvényesüljön.

A növekvő demokrácia tehát növekvő felelősséget, és növekvő fegyelmet is jelent. Ez a két dolog egy és osz t-hatatlan, ahogyan egy igazságos társadalomban a jogok at és a kötelességeket soha és semmiben sem szabad el választani. Mindenkinek joga, hogy beleszóljon a köz ügyekbe. Ez a jog azonban azzal jár együtt, hogy viselő je köteles felelősen részt venni a közös döntések meg valósításában. Mindenkinek joga, hogy vállalatánál, szö vetkezetében, munkahelyén a maga véleményével is se gítsen a célok meghatározásában, a tennivalók kijelölésé ben. Egyszermind kötelessége, hogy fegyelmetten dolgo zzzék a végrehajtásban. Egyébként is iratlan törvény, hogy aki tanácsot ad, maga mutasson példát.

A régi feudális-tőkés társadalomban a nép nagy többsé get elnyomó kisebbség hozta a törvényeket, és azokat rákényszerítette a tömegekre. Csendőreivel, rendőreivel és hivatalnokainak lakájhadával gondos kodott arról, hogy a törvényeket mindenki megtartsa. Másként áll ez a mi szocialista társadalmunkban. A tör vényeket a nép képviselői hozzák, a dolgozó nép javára és előnyére. Ezért a társadalom valamennyi tagjának ér deke, hogy mindenki megtartsa a törvényeket. Az is el engedhetetlen, hogy mindenki a törvények őrzője is le gyen, úgy vigyázza a törvények megtartását, mint saját ügyét és saját érdekét. Ebben fejeződik ki a szocialista társadalom állampolgára számára a demokrácia és a fe yelem egysége, a jog és a kötelesség szoros összetartozá sa.

A szocialista demokrácia az üzemi és szövetkezeti életben is mind jobban kiteljesedik. Az előkészítés alatt álló új gazdaságirányítási rendszer lényegesen nagyobb önállóságot biztosít a vállalatoknak és a szövetkezeteknek. Ezzel nemcsak a vállalatok és szövetkezetek vezetőinek, hanem valamennyi dolgozó ember felelőssége is megnő. Joguk és kötelességük, hogy igazi gazdáivá váljanak an nak a termelési egységnek, amelyhez sorsuk kötődik. A kivánt fejlődési iramot csak az a termelő egység tudja majd követni, amelyben minden dolgozó ember a gazda szerepében gondolkodik és dolgozik. Közreadja tapasztalatait és hozzájárul ahhoz, hogy például a termelés minden tartaléka a felszínre kerüljön, semmi se herdálódjék el, és mindig friss, ötletes, kiváló minőségű termékekkel lép hessenek a piacokra. Mert az új mechanizmus viszonyai között így lehet majd megélni és mind jobban élni. Más részt dolgozni is a gazda szerepében szükséges, vagyis fegyelmезetten, ki-ki legjobb képességei szerint.

I gen nagy lehetőségeket tartogatnak a dolgozó em berek java többségének a kialakuló új viszonyok. Lényegesen jobban érvényre jut majd az, amit minden becsületes és szorgalmas ember szívből kívánt: aki többet ad a társadalomnak, az többet is kapjon tőle. Aki rendszeren és fegyelmetten dolgozik, sokkal jobban járjon, mint a lusták és az önzők. A most kibontakozó új körülmények öntörvényeikben is magukban hordozzák ennek biztosítékát. S ezekben a belső törvényekben rejlik annak fő biztosítéka is, hogy a demokrácia fejlődése és a fegyelem növekedése egészséges folyamatként viszi előbbre a dolgozó társadalmának ügyét. Amikor a kü lönböző közösségek elbírálják majd az egyes emberek használhatóságát, azt is számba vesszük, ki mennyivel jár ul hozzá ahhoz, hogy a termelésben mind több ötlet, megakarítás valósuljon meg. Másrészt azt is vizsgálják, ki milyen fegyelmetten és lelkiismeretesen végzi el a rá bízott feladatokat. Hát az érdektelenek és a lógósok? Az új viszonyok jellegzetessége lesz, hogy az érdekteleneket és a lógósokat a többieknek saját zsebük kárára kellene eltartaniok. Ki-ki nézzen önmagába: vajon vállalja-e majd ezt a terhet főlélegesen és szükségtelenül? Aligha. A szocialista demokrácia növekedése pedig azt jelenti, hogy annak révén mindegyik közösség érvényt tud sze rezni a maga jól feljagott érdekeinek.

BÉKÉSI JÓZSEF

Mai számunkból:

A DNFF
támadá-ba
lendült

Erősítsük tovább
pártunk
kommunista
jellegét!

Üdvözet a déli
festivárvárosból

Ellenőrzés
a vendéglőkben

Csendesedett
a tiszai ár

A büntetés-
végrehajtás
új módozatairól

Két új vízmű — Fogyójtó csatorna — Utak, járdák

Közművesítés Szegeden a harmadik ötéves tervben

A felszabadulás után a közművek fejlesztésének üte me fokozódott, s különösen az utóbbi években, a város nagyarányú fejlődésével gyorsult meg. A vízhálózat ba bekapcsolt lakások szá ma hat év alatt 45 százalékkal, a háztartási gázfogyasz tók száma 55 százalékkal nőtt, a háztartásokban fel használt villamos energia mennyisége megkétszerező dött.

A Tarjántelep programja

A megnövekedett igénybe vétel miatt mind sürgősebb feladattá vált a város köz műveinek rekonstrukciója, kapacitásuk bővítése. A je lenlegi mintegy 44 ezer la kás 99,5 százalékában van villany, 12 ezer lakás veze tékes gázzal, közel ezer la

kás termálfűtővel van el látva. 16 ezer lakás van be kapcsolva a vízvezeték-háló zatba, 12 ezer lakás pedig a csatornahálózatba.

A Tarjántelepen lesz a kö vetkező évek legnagyobb szabású lakásépítése. En nek megfelelően készül a közművesítés: idén 8 millió forintot, jövőre 5 milliót, 1968-ban pedig 6 milliót köl tenek víz-, csatorna- és csa padékvíz-vezetékek építésé re. Idén és jövőre 4,5 millió forintot a telep komplex gázellátásának berendezésé re, 1967-től 1970-ig pedig mintegy 13 millió forintot az útépítési program I—II. üte mének megvalósítására. Ez által az ötéves tervben a gyűjtő és forgalmi útjai ké szülnek el a lakótelepnek.

Az Öthalmi út mellett to vább épül, és 1970-ig befe jeződik a III. számú vízmű, amelynek teljes beruházási költségei előreláthatólag 52 millió forintot tesznek ki. Ez

a vízmű az építési munkák befejezése után naponta 22 ezer köbméter vizet szolgál tat a városi vízellátásnak. Ugyancsak a harmadik ötéves terv időszakára esik az V. számú vízmű építésének nagy része. Ez majd a külső nyugati és a külső északnyu gati körzet vízellátását szolgálja, napi 20 ezer köbme ter vízzel. 1970-ig 40 millió forintot költenek beruházás ra. Teljes befejezése, mint egy 8 milliós költséggel át nyílik a következő tervidő szakra.

Községfejlesztési alaplól

A tanácsok községfejlesz tési alapjából továbbfejlesz tik a magasznyomású vízhá lózatot is. 1970-ig az I. ke rületben 400 ezer forintot, a II. kerületben 1,2 milliót, a III. kerületben pedig 3,2 mil liót fordítanak rá.

A városi csatornahálózat bővítésének legjelentősebb programja a rókus-móra városi főgyűjtő építésének megkezdése. Ennek I. üte mében, 1967-től 1970-ig a Gólya utcán, a Kolozsvári téren és a Veresács utcán át a Tolbuhin sugárútig mintegy 50 millió forint ér tékű munkát végeznek. Az építést a következő tervidő szakban is tovább folytat ják. A főgyűjtő csatorna megépítése egyébként elő feltétele az északi városrész tervezett későbbi épít kezéseknél.

Javuló közvilágítás

A külső északnyugati iparkörzet út- és járdaépítésére, csapadék- és szennyvíz-elve zetésének biztosítására 12 millió forintot, a külső nyu gati iparkörzet hasonló mun káinak költségeire pedig mintegy 30 millió forintot fordítanak a harmadik ötéves terv idején. De a vá ros egész területén — az 1970-ig tervezett körülbelül 90 millió forint értékű út- és gyalogjárda-felújítással párhuzamosan, illetve azzal együtt — felújítják a víz-, csatorna-, gáz- és villany hálózatot is.

A földgázhasznosítás első nagyobb programjaként 1967 augusztus végére — mintegy 3,8 millió forint építési költséggel — Újszegeden be vezik a tiszta földgáz hasz nálatát.

Az elektromos berendezé sek rekonstrukcióját is to vább folytatják a városban. Tavaly korszerűsítették a Kossuth Lajos sugárút köz világítását (aminek folytatá saként 1969-ig elkészül az útburkolat teljes felújítása), s ehhez hasonlóan az idén felújítják az Április 4. útja közvilágítási berendezéseit. 1968-ban kerül sor a Szé chenyi tér északi oldalán a közvilágítás rekonstrukció jára.

A közműellátás fejlesztése a harmadik ötéves tervben sem oldja meg gyökeresen a problémákat. De vitathatatl an, hogy szocialista álla munk Szegeden is többet ál dozott már eddig, s ezután is többet fordít a lakosság számára oly fontos kommu nális beruházásokra, mint amennyit a város régi urai száz év alatt fordítottak rá.

Szegeden épül fel Magyarország legmagasabb lakóháza

Egyszer már beszámoltunk arról, hogy magasházak terve znek a Tisza Áruházzal mel letti üres területre, de ak kor még nem tettek pontot a mondat végére. A napokban „szürizett” a Szegedi Ter vező Vállalat műszaki tervta nácsa, amelyben résztvettek a városi tanács, a beruházó Or szágos Kőolaj- és Gázipari Tröszt, a kivitelező építőpa ri vállalat szakemberei, va lamint a megyei és a városi pártbizottság képviselői is. Ez alkalommal döntöttek: 26 szintes épületet — Ma gyarország legmagasabb la kóházát építik fel Szegeden.

Érdemes távolabbról és közelebbről is szemügyre venni az épületet. Magassá ga vetekszik a fogadalmi templom tornyával, tehát éppúgy kiemelkedik a város sziluettjéből. Volt egy kis vita is a tanácskozáson, hogy az épület egészében nem látható a környező ut cékből és terekből. Ez nyil vánvalóan igaz, de egyetlen városban sem lehet úgy épít kezni, hogy az objektum mindenfelől kitűnően ér vényesüljön.

Miért a Tisza Áruház mel lé építik? — kérdezhetnék az emberek. A közvélemény régebbi kérdését idézem, amelyet az áruházzal ka pcsolatban mondtak annak idején: miért foglal el olyan nagy területet? Ilyen érte kes helyen miért nem lett magasabb az áruház? E szép és magas épület a korábbi kérdésre is választ ad: el lenpótlust jelent a „lepény épülettel” szemben, építé szeti egységet képez vele. Ugyanakkor elég távol van a városképet meghatározó fogadalmi templomtól.

A tervtanács hangulata tükrözte a város fejleszté séért felelősséget érző szak emberek egészséges koncepcióját: egyre több magashá zat kell építeni Szegeden, így alakítani a nagyváros jövőbeli képét, s nem csu pán a mának alkouit, ha

nem az utókornak is. De ugyanakkor érdemes figye lembe venni azt is, hogy a magasházak — legalábbis ebben a méretben — gaz daságosabbak, mint az ala csónyok.

A területi főépítész, Sze meta György elismerően be szélt az épület tervéről és kitűnő munkának találta, mint építészeti megoldást. Jellemző a tervtanács egy séges álláspontjára és érte kelésére, hogy a tervet di csérretben részesítette és ezt jegyzőkönyvbe is foglalták.

Az épület tervezője Sze bellei Mihály, a tervező vállalat igazgatója. Statikus tervező Zsebik József, gépé szeti tervező Kósa Mihály, belső építész Rédei Ferenc. Néhány adatot a leendő „fel hőkarcólóról”: alapterülete 530 négyzetméter, térfogata 41 ezer 500 légméter, ma gassága 78,6 méter, azaz 26

emeletnek megfelelő magas ság.

Az épületben 20 lakószint lesz 120 lakással. A lakások közül 80 háromszobás és 40 kétszobás öszkomfortos. A többi szintet gépészeti, sze relési, tárolási célokra ala kítják ki, míg a legfelsőbb szinten kap helyet egy presz szó és egy bárhelyiség, amelynek az alapterülete 500 négyzetméter.

A lakások kényelmét, kor szerűségét biztosítja a köz ponti fűtés, a hideg-meleg vízszolgáltatás, a központi televíziós antenna és a tele fon. A lakók rendelkezésé re két gyorsliftet helyez nek el a lépcsőházban, a vendéglátó helyiség külön gyorsliftet kap. Úgy terve zik: a környező házakban is átalakítják a fűtést föld gázra, hogy a kémények füstje ne szennyezze a ma gasház felsőbb szintjeinél sem a levegőt.

Gazdag István

